

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 350-18/82 від 22.03.2018

**Народному депутату України
Осуховському О. І.**

Про соціальне забезпечення осіб, які
постраждали внаслідок Чорнобильської
катастрофи

Шановний Олеже Івановичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством охорони здоров'я, Міністерством юстиції, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 12.04.2018 № 12639/3/1-18 та доручення Кабінету Міністрів України від 13.04.2018 № 5203/0/2-18 до листа Адміністрації Президента України від 06.04.2018 № 02-01/666 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 23.03.2018, щодо соціального, пенсійного та медичного забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та повідомляє.

Фінансування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, проводиться в межах коштів, передбачених законами України про Державний бюджет України на відповідні роки, тобто виконання Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) повністю залежить від фінансових ресурсів доходної частини державного бюджету.

Мінсоцполітики як головний розпорядник коштів за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200) забезпечує проведення соціальних виплат згідно із затвердженими бюджетними призначеннями на відповідний рік.

Міністерство щороку подає пропозиції Мінфіну щодо збільшення обсягу видатків за КПКВК 2501200.

Проте протягом 2016-го, 2017-го та 2018 років видатки за КПКВК 2501200 у Державному бюджеті України не збільшувалися.

У 2018 році обсяг бюджетних призначень за КПКВК 2501200 передбачено на рівні минулого року – 1,9 млрд гривень.

Щодо забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та виконання судових рішень про стягнення коштів, боржниками за якими є державні органи

У 2015–2017 роках видатки державного бюджету для забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, не передбачалися. Законом України „Про Державний бюджет України на 2018 рік” від 07.12.2017 № 2246-VIII (далі – Закон № 2246) видатків на зазначені цілі також не передбачено.

Крім того, повідомляємо, що для виконання покладених Урядом на Мінсоцполітики завдань, видаткова частина бюджету Міністерства має чіткий розподіл затверджених видатків, спрямованих на соціальний захист та соціальне забезпечення незахищених верств населення, досягнення належного рівня соціальних стандартів, подолання бідності та безробіття населення тощо. У разі виникнення економії бюджетних коштів перерозподіл проводиться між бюджетними програмами, головним розпорядником за якими є Мінсоцполітики.

Водночас згідно зі статтями 30 і 31 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 № 280/97-ВР облік громадян, які відповідно до законодавства потребують поліпшення житлових умов, розподіл та надання згідно із законодавством житла, що належить до комунальної власності, сприяння розширенню житлового будівництва, надання громадянам, які мають потребу в житлі, допомоги в будівництві, в отриманні кредитів, зокрема пільгових, та субсидій для будівництва чи придбання житла, організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції та ремонту житлових будинків належать до компетенції органів місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 71 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) на соціально-економічний розвиток регіонів, виконання інвестиційних проектів, будівництво і придбання житла окремим категоріям громадян відповідно до законодавства спрямовуються капітальні видатки бюджету розвитку місцевих бюджетів. Програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян відповідно до статті 91 Кодексу належать до видатків місцевих бюджетів, що можуть проводитися з усіх місцевих бюджетів.

Таким чином, для забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, можуть залучатися кошти з місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

За інформацією управління державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Рівненській області, на виконанні у відділі примусового виконання рішень з 22.04.2014 по 14.01.2015 знаходився виконавчий лист Рівненського міського суду Рівненської області від 15.04.2014 № 2569/2484/14-а про зобов'язання виконавчого комітету Рівненської міської ради надати

(1958 р. н.), уродженцю села Ступне Здолбунівського району Рівненської області, що перебуває під № 1 в окремому списку на позачергове отримання житла сім'ями учасників ліквідації аварії на

ЧАЕС 1 категорії, яке побудовано чи куплено для постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, що надійде в розпорядження відповідача та буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

При здійсненні виконавчого провадження державним виконавцем встановлено, що відповідно до статей 42, 43 Житлового кодексу Української РСР жилі приміщення надаються громадянам, які перебувають на квартирному обліку, згідно з чергою. перебуває на квартирному обліку при Рівненському міськвиконкомі у списку громадян, які мають право на позачергове отримання житла, з 01.03.1999 під № 440.

В окремому списку сімей учасників ліквідації аварії на ЧАЕС 1 категорії, сімей, у яких є діти з інвалідністю, інвалідність яких пов'язана з наслідками аварії на ЧАЕС, сімей, що втратили годувальника, а також сімей померлих ліквідаторів аварії на ЧАЕС 1 категорії, сім'я обліковується під № 1.

За результатами перевірки виконання рішення суду боржником державним виконавцем встановлено, що протягом 2014 року в розпорядженні Рівненського міськвиконкому відсутні квартири, побудовані або придбані для постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, про що складено відповідні акти від 03.06.2014, від 25.09.2014 та від 26.12.2014.

Керуючись вимогами пункту 6 частини першої статті 47 Закону України „Про виконавче провадження” (у редакції Закону від 04.11.2010 № 2677-VI, зі змінами) (далі – Закон № 2677), державним виконавцем 14.01.2015 винесено постанову про повернення виконавчого документа стягувачу.

Відомості щодо оскарження вказаної постанови до відділу не надходили, повторно виконавчий документ не пред'являвся.

Разом з тим частиною п'ятою статті 47 Закону № 2677 визначено, що повернення виконавчого документа стягувачу з підстав, передбачених цією статтею, не позбавляє його права повторно пред'явити виконавчий документ до виконання протягом строків, встановлених Законом № 2677.

Потрібно також зазначити, що відповідно до частини першої статті 3 Закону України „Про гарантії держави щодо виконання судових рішень” від 05.06.2012 № 4901-VI виконання рішень суду про стягнення коштів, боржником за якими є державний орган, проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в межах відповідних бюджетних призначень шляхом списання коштів з рахунків такого державного органу, а в разі відсутності у зазначеного державного органу відповідних призначень – за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду.

Законом № 2246 Державній казначейській службі (далі – Казначейство) встановлено бюджетне призначення за бюджетною програмою КПКВК 3504040 „Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою” в обсязі 500 млн гривень.

Механізм виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, прийнятих судами, а також іншими державними

органами (посадовими особами), які відповідно до закону мають право приймати такі рішення, визначає Порядок виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 845 (далі – Порядок № 845).

Згідно з пунктом 3 Порядку № 845 рішення про стягнення коштів державного та місцевого бюджетів або боржників виконуються на підставі виконавчих документів виключно органами Казначейства у порядку черговості надходження таких документів.

Пунктом 49 Порядку № 845 визначено, що для проведення безспірного списання коштів бюджетних призначень Казначейство подає протягом 10 днів з дня надходження виконавчих документів Мінфіну пропозиції щодо необхідності внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Разом з тим згідно з пунктом 1 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 (зі змінами), Міністерство фінансів є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.

Щодо пенсійного забезпечення

Особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, Законом № 796 встановлено право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Статтею 55 Закону № 796 визначено умови призначення пенсій за віком особам, які працювали або проживали на територіях радіоактивного забруднення.

Призначення та виплата пенсій цій категорії осіб проводиться відповідно до Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058) і Закону № 796.

Зазначеним особам пенсії призначаються зі зменшенням пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону № 1058.

Відповідно до статті 49 Закону № 796 пенсії особам, віднесеним до категорій 1, 2 та 3 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, встановлюються у вигляді державної пенсії та додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров’ю, яка призначається після виникнення права на державну пенсію.

Пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986–1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який встановлюється згідно із законодавством (стаття 54 Закону № 796).

Умови, порядок призначення та мінімальні розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв’язку з втратою

годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань.

Порядком обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами), визначено механізм нарахування пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсій у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи відповідно до статей 54, 57 і 59 Закону № 796, а також розміри пенсій, меншими від яких не можуть бути пенсії по інвалідності внаслідок Чорнобильської катастрофи осіб, віднесених до категорії 1 (як учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, так і потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Зокрема, розміри мінімальної пенсійної виплати для осіб з інвалідністю, щодо яких установлено зв’язок із Чорнобильською катастрофою, визначено у відсотках від прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, і становлять для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС I, II та III груп інвалідності, відповідно, 285 %, 255 % та 225 %; для інших осіб з інвалідністю I, II та III груп щодо яких установлено причинний зв’язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою – відповідно, 150 %, 125 % та 110 %.

У разі зміни прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, проводиться перерахунок пенсії виходячи з розміру встановленого прожиткового мінімуму.

Розміри додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров’ю, особам, віднесеним до I категорії, становлять для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС I, II та III груп інвалідності, відповідно, 474,50 грн, 379,60 грн і 284,70 грн; для інших осіб з інвалідністю I, II та III груп щодо яких установлено причинний зв’язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою – відповідно, 341,64 грн, 227,76 грн і 170,82 гривні. Особам, які належать до категорії 2 та 3, додаткова пенсія за шкodu, заподіяну здоров’ю, становить 170,82 та 113,88 грн відповідно.

При цьому особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, пенсія обчислюється за їхнім вибором за нормами Закону № 796 або Закону № 1058.

Розмір пенсії згідно із Законом № 1058 визначається залежно від набутого особою страхового стажу та отриманого заробітку.

Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” від 03.10.2017 № 2148-VIII (далі – Закон № 2148) внесено зміни до Закону № 1058, згідно з якими пенсії, призначені відповідно до Закону № 1058 до набрання чинності Законом № 2148, з 01.10.2017 перераховано із застосуванням середнього розміру заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчисленого як середній показник за 2014-й, 2015-й і 2016 роки, та установленого Законом України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” від 21.12.2016 № 1801-VIII прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, збільшеного на

79 гривень.

Також у ході реформування системи пенсійного забезпечення Урядом із 01.01.2018 запроваджено перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим особам у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб із поетапною виплатою пенсії до 2020 року.

Наступним етапом реформи буде розгляд питань підвищення рівня матеріального забезпечення для осіб з інвалідністю – постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, яким встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників бойових дій.

Щодо медичного забезпечення

Із метою систематичного медичного обстеження осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, МОЗ організовано ведення єдиного їх обліку. Державний реєстр України осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – Реєстр), був створений і діє відповідно до Положення про організацію і функціонування Державного реєстру України осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.1997 № 571 (зі змінами).

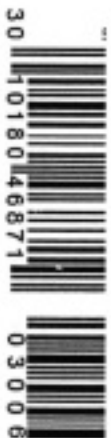
Наповнення Реєстру проводиться за результатами щорічного медичного огляду зазначеної категорії осіб і постійно знаходиться на контролі МОЗ.

Питання безоплатного лікування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 „Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань” (зі змінами).

Постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1009 „Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1303” передбачено, що безоплатно та на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, які зареєстровані в Україні в установленому законом порядку та включені до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, у тому числі і для зазначеної категорії громадян.

Крім того, фінансування пільгового забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, у разі амбулаторного лікування лікарськими засобами за рецептами лікарів, поводить також і за кошти місцевих бюджетів.

Законом № 2246 передбачено у складі видатків бюджетної програми за КПКВК 2311410 „Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам” обсяг цільових коштів для придбання лікарських засобів, виробів медичного призначення, лабораторних реактивів для стаціонарних спеціалізованих закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, в тому числі для лікування онкологічних захворювань, у розмірі 42 391,4 тис. грн,

граничний обсяг видатків для Рівненської області на 2018 рік становить 7 389,1 тис. гривень.

МОЗ було включено до додаткового бюджетного запиту на 2018 рік за вказаною бюджетною програмою додаткові видатки, які надано структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних та Київської міської державних адміністрацій. Однак пропозиції Міністерством фінансів не враховано.

Відповідь громадській організації „Рівненські ветерани-чорнобильці” надано окремим листом.

З повагою

Міністр

А. Рева

Ліпінська О. Б., 284-39-18

